

РЕШЕНИЕ

№ 39172

гр. София, 25.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **9438** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на З. М. М. А., [дата на раждане], гражданин на С., чрез пълномощник, с вх. № 21244/25.08.2025 г. по описа на Административен съд София-град срещу Отказ за издаване на виза „D“, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден на 15.08.2025 г. на Втори секретар на Генерално консулство на Република България в [населено място], Т..

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден при допуснати съществени процесуални нарушения, в противоречие с материалния закон и неговата цел. Не била спазена формата за издаване на акта. Нарушени били разпоредбите на чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ и чл. 34, ал. 1 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. За да постанови оспорения отказ, органът се позовал на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ, без да обсъжда фактите по случая. Съпругът на З. М. М. А. имал хуманитарен статут, поради което и същият е получил разрешение за събиране на семейство с решение на Председателя на Държавната агенция за бежанците. Тези обстоятелства не били съобразени при издаването на оспорвания акт. Отбелязва се също, че семейството можело да реализира правото си на живот в цялост в Република България. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната за ново произнасяне съгласно указанията по тълкуването и прилагането на закона.

В открито съдебно заседание жалбоподателят З. М. М. А., редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Твърди се, че актът бил немотивиран, тъй като били налице само общи данни, че чужденецът смята да използва

страна като транзитен пункт. Следвало да се съобрази, че било налице положително становище на ДАНС, както и, че семейството било разделено повече от 2 години. Моли оспорваният акт да бъде отменен.

Представя писмени бележки с цитирана практика. Твърди се, че отказът бил издаден в противоречие с приложимото право на ЕС относно „събирането на семейство“. Не били намерени основания за отказ, свързани с обществения живот и сигурност. Нарушени били правата на личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1 ЕКПЧ. Липсата на факти, въз основа на които бил издаден отказът, обуславяла и неговата отмяна.

Отвeтникът Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Т., редовно призван, не се явява. Чрез процесуалния си представител моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Щом имало отрицателно становище на някой от участниците в съгласувателната процедура, то следвал отказ, като уточнява, че всяко заявление се проверява дали кандидатът отговоря на условията – за риска и на принципите на държавите-членки. Заявява, че отказът е съставен на 25.07.2025 г.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно призвана, изразява становище, че жалбата е неоснователна. Твърди се, че съпругата на практика „се изнася“ към З. Европа, а събирането на семейството можело да стане и в Т..

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 24.01.2025 г. е подадено от З. М. М. А. заявление за издаване на виза.

В Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, връчен на 15.08.2025 г., е обективиран от Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Т., Отказ за издаване на виза „D“. Основанията за отказа са чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ – „не доказва достоверно целта и услов. на заяв. пребивавав. Въз основа на обобщената информация за представ. докум. са налице основателни съмнения, че аплик. използва целта за пътуване като предлог за незаконна миграция“.

Приети са като писмени доказателства: решение № 5617/22.04.2024 г. на заместник-председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на Б. У. И. да се събере на територията на Република България със съпругата си З. А. М. М. и децата им; карта на чужденец с хуманитарен статут на съпруга ѝ с отразен адрес – [населено място], с валидност – 10.04.2026 г.; писмо от и.ф. председател на ДАНС от 26.09.2025 г., видно от което при проведената от ТД „НС“ - Х. съгласувателна процедура било отразено в Националната визова информационна система положително становище, тъй като апликантът не бил идентифициран като заплаха за националната сигурност.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорваният е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно –

правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществуването на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, като не е налице спор относно датата на съставянето му – 25.07.2025 г., когато завеждащият Консулска служба в [населено място] 3. е отсъствал и същият се замества от А. Д., Втори секретар в Генералното консулство на Република България – И., и относно датата на получаването му от заявителя – 15.08.2025 г. /заповеди на Министъра на външните работи и Генералния консул на Генерално консулство на Република България – И., разпечатка от Националната визова информационна система/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит;

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив – лицето е представило доказателства, че целта му е да се събере със съпруга си, за който безспорно се установи, че се намира на територията на Република България /яви се в съдебна зала/ и че е получило хуманитарен статут и разрешение за събиране със семейството. При това нелогично е предположението, че лицето би могло да напусне страната ни и да търси временна закрила в трета страна, вкл. и поради липсата на каквито и да е било доказателства, обуславящи подобно намерение.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят би използвал целта на пътуване като предлог за незаконна миграция. Въпреки че, при излагане на фактическите основания за издаване на отказа органът е посочил подобна цел, която всъщност да би могло да мотивира заявителя да инициира производство по издаване на виза, то в оспорения отказ не се съдържа конкретната разпоредба, приложима в такива хипотези, а именно - чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

В този смисъл, анализирайки приложената чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, която бе обсъдена по-горе като неприложена, се формира извод, че органът е допуснал смесване на основанията за издаване на отказ, като не е изяснил безспорно фактическата обстановка, съответно – не е приложил спрямо действителната фактическа обстановка действащия по време, място и лица материален закон.

2. В случая е приложена и разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

Ответникът не сочи за кои от приложените към заявлението документи има съмнение относно тяхната автентичност и истинност на съдържанието им, при това основателно. Не е предоставена от същия и възможност на жалбоподателя като заявител евентуално да отстрани нередовностите на заявлението чрез допълнително представяне на документи, обуславящи издаването на исканата виза /чл. 30, ал. 2 АПК/. Не са посочени и фактите, обусловили приложимостта на нормата на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ, вкл. и по отношение изявления на чужденеца или намерението му да напусне страната, за каквито изявления или обективизирано намерение липсват данни по делото.

3. По отношение на жалбоподателя има изразено положително становище от ДАНС, поради което не се установяват обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС. Действително органът е обвързан със становището на ДАНС, но само когато то е отрицателно и касае националната сигурност. При положително становище на ДАНС органът дължи преценка дали са налице останалите условия за издаване на виза и ако отсъства едно от тях, отказва издаването на виза, в който случай сочи не само правното основание, но и мотивите на решението си /чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ/.

4. Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективизира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на

постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място, целта на издаването на визата е „събиране на семейство“, отразено и в заявлението за издаване на национална виза /тип „D“/.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визиращ членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство /чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана родствената връзка между Б. У. И. и З. М. М. А., която именно връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за родствената връзка между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломатически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от Председателя на ДАБ по л. 34, ал. 2 ЗУБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, дали са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно положителното становище на ДАНС, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанията за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата на **З. М. М. А.** следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът.

Въпреки изхода от спора разноски не следва да бъдат присъдени на жалбоподателя, тъй като такива не са поискани.

Така мотивиран, **Административен съд София-град. Първо отделение. 85-и състав**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза „D“, обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден на 25.07.2025 г. на Втори секретар на Генерално консулство на Република България в [населено място], Т. /връчен на 15.08.2025 г./, по заявление от 24.01.2025 г., подадено от З. М. М. А., [дата на раждане] , гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 24.01.2025 г., подадено от З. М. М. А., [дата на раждане] , гражданин на С., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: